

Het Veurhuus van de boerderij Wakkerendijk 116.

De boerderij Wakkerendijk 116 wordt momenteel be-
woond door Tonie en Rut van Klooster. Het is één van
de weinige boerderijen in Eemnes waar je nog een vrij-
wel compleet veurhuus aantreft. Onder veurhuus wordt
dan verstaan het woongedeelte en dan met name de
schouw en alles wat er omheen te vinden is.

Bijgaande foto geeft een fraai overzicht van het ge-
heel. Van links naar rechts onderscheiden we hierop:

- doofpot (op de vloer): dit is een koperen doofpot.
Oorspronkelijk had men een ijzeren doofpot waarin
de gloeiende harde turf, die uit het vuur kwam,
gedoofd werd. De turf werd voor gebruik in de
kachel weer gloeiend gemaakt en daarna o.a. in het
comfoor gelegd (helemaal links op het tafeltje).
Op een trerefje stond dan de koffiepote, die zo warm
gehouden werd.

Ook werd de turf benut als voetverwarming in de
zgn. kachelplaat. Dit was een grote plaat die onder
aan de tafel bevestigd was. Er zat een grote ijzeren
lade in. Met de grote tang (zie foto rechtsboven)
werden de gloeiende turven op deze lade gelegd. Als
de lade was dichtgeschoven kon je heerlijk je voeten
er op warmen. Alleen als je heel koude voeten had,
merkte je niet wanneer het ging schroeien.

De koperen doofpot kwam later in zwang. Deze werd
voor de sier gebruikt. Men deed er wel koekjes en
grutterswaren in.

- Naast de doofpot (rechts) staat nog het strijkijzer
dat boven het vuur verwarmd kon worden.
- De koperen ketel hangt boven de vuurplaats aan een
verschuifbare haak.
- De wafeltang staat iets verder naar rechts tegen de
muur. Je kon er lekkere wafels in bakken.
- Naast de kachelplaat staat rechts de stoof met de
vuurtest.
- Recht daarboven, ter hoogte van de tang zit een
rond koperen plaatje, dat verschuifbaar is. Achter
dit plaatje zit een wijd uitlopend gat in de muur.
Daardoor kon de boer vanuit zijn woonkamer de deel

Veurhuus van Wakkerendijk 116

Bewoners van Wakkerendijk 116:

*v.l.n.r.: Teus van Klooster (1882-1970)
moeder Teunisje van Klooster-Hilhorst (1845-1926),
Rijkje van Klooster (1877-1930), later getrouwd
met Teus van Stoutenburg. Boven hen het portret
van man en vader Teunis van Klooster (1850-1882)*

en de koeien op stal in de gaten houden.

- Geheel rechts hangt de snotneus, dat is de raapolielamp, die kon branden op geperste raapolie. De pit zat in het tuitje. Opzij zat een klein haakje om de pit op te trekken.
- Linksboven hangen de pook en de vuurschep.
- Helemaal links in de hoek zijn boven het tafeltje twee muurkastjes zichtbaar. Het ene is een

glasjeskastje, waarin ook de borrelfles te vinden is. Het andere is een kastje voor de kopjes en het serviesgoed.

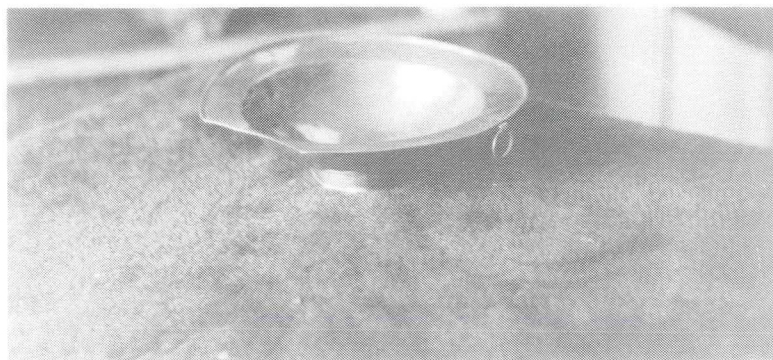
- De wandtegels zijn van ossebloedrood. De voorstellingen zijn de volgende: boven (v.l.n.r.): St. Willibrordus- Man met koe- Grote middenafbeelding: een vaas met bloemen- Man met paard_ Er staat St. Martinus onder, maar het zou St. Bonifatius zijn. onder (v.l.n.r.): vaas bloemen (achter het tafeltje)- nog een vaas bloemen- een kat- een hond- weer een vaas bloemen.
- Geheel links (niet meer op de foto) bevindt zich nog een afbeelding van een landschap.
- De houten rand van de schouw is voorzien van het gebruikelijke valletje.
- Daarboven staan de sierborden. Ze zijn met de hand geschilderd maar wel afwasbaar.
- Binnen in de schouw is een plank voor sigaren (lekker warm!) en koek en dergelijke.

Deze schoorsteen stond in verbinding met de schoorsteen in het "achterhuus". Daar werd met hout en turf gestookt op het open haardvuur en daar werden ook de maaltijden bereid. Daar hing boven het vuur een zwartijzeren pot. Als er een varken geslacht was, ging er heet water uit die ketel over het varken.

Geheel rechts van de schouw in het veurhuus stond

Snotneus en komfoor

Ouderwets scheerbekken

vroeger een houten scherm tot de hoogte van de schouw. Dit scherm moest de kou tegenhouden.

Wat de verlichting betreft: het open haardvuur zal naast de raapolielamp wel de enige verlichting geweest zijn. Later kwam de petroleumlamp (zie de aparte foto). Deze siert nog mijn huidige huiskamer.

Als curiositeit wordt hier ook nog een foto bijgevoegd van een scheerbekken, zoals dat vroeger gebruikt werd.

Gerard van Stoutenburg.

Aanvulling:

De boerderij Wakkerendijk 116 staat op de Rijksmonumentenlijst. Het pand is gebouwd in 1876. Het wordt ook wel de "Nieuwe Suukerkist" genoemd, omdat het gebouwd is naast de "Oude Suukerkist" op Wakkerendijk 118.

De eerste eigenaar was Teunis van Klooster (1850-1882). Hij ging de nieuwe boerderij bewonen, nadat hij in 1876 getrouwd was met Maria Stalenhoef. Er werd een dochter Rijkje geboren (later getrouwd

met Teus van Stoutenburg) ,maar reeds in 1879 stierf Maria Stalenhoef.

In 1880 hertrouwde Teunis van Klooster met Teunisje Hilhorst. Toen zij in 1882 in verwachting was, stierf haar man Teunis. Vier maanden later werd een zoon geboren, die ook weer Teunis genoemd werd.

Weduwe Teunisje heeft al die jaren met behulp van vele knechten de boerderij weten te runnen.

Originele petroleumlamp

Toen zoon Teunis oud genoeg was, nam hij de boerderij over. Hij trouwde met Rutgera van 't Klooster en stierf in 1970. Op dit moment wordt de boerderij bewoond door Tonie en Rut van Klooster, dochter en zoon van Teunis en Rutgera van Klooster. Het veurhuus is sinds de bouw en inrichting in 1876 niet of nauwelijks veranderd en dat is toch wel uniek voor een Eemnesser boerderij.

Henk van Hees.

Wie herkent ze?

Onlangs ontving de Historische Kring Eemnes twee foto's, die betrekking hadden op de mobilisatie van

Mobilisatie 1914

Achter de vrouw met het mutsje op staat Gert Roodhart. Op de luiken staat:

"Inkwartiering Mobilisatie 1914"